

Document title	Zahtjevi i procedure OK organskog certifikacijskog programa		
Unique doc. no.	VIII_1_01	Page	1 of 17
Date of first approval	Septembar 2006	Date of last revision	Februar 2018
Version	4	Status	Final
Document owner	CM	Approved by	Direktor

“OK” Organski certifikacijski program

Zahtjevi i procedure “OK” organskog certifikacijskog programa

CERTIFIKACIJSKI PROGRAM ORGANSKE KONTROLE

Organska kontrola (OK) je BiH organizacija koja pruža usluge organske certifikacije u organskoj poljoprivredi u oblasti biljne proizvodnje, animalne proizvodnje, prerade hrane, sakupljanja samoniklog bilja i p elarstva svim proizvo a ima, prera iva ima, izvoznicima te svima onima koji ispunjavaju uvjete, a žele certificirati proizvodnju u skladu sa organskim principima.

Organski certifikacijski program Organske kontrole akreditiran je od strane IOAS-a, a prema vodi u ISO 65/IEC GUIDE:1996 koji definira kriterij za akreditaciju certifikacijskih tijela i odobren je od strane Evropske komisije kao EU ekvivalentno tijelo iz tre ih zemalja (European journal L 162/1) te priznat od strane Švicarskog federealnog ureda za poljoprivredu (Federal Office for Agriculture FOAG) kao ekvivalentno certifikacijsko tijelo za Švicarsku .

CERTIFIKACIJA

Organski certifikacijski program Organske kontrole zasniva se na OK standardima i OK zahtjevima i procedurama za certifikaciju organske proizvodnje i prerade. OK, tako er, radi i na polju certifikacije organske proizvodnje u saradnji sa drugim certifikacijskim tijelima. Certifikacija koja se provodi u saradnji sa drugim certifikatorima, provodi se u skladu sa zahtjevima i procedurama certifikacijskog tijela sa kojim OK sara uje.

Certifikacijski program OK-a koji se provodi u saradnji sa drugim certifikacijskim tijelima uklju uje certifikaciju prema sljede im regulativama:

- Nacionalni organski program SAD (NOP, National Organic Programme) i
- Japana (JAS);

Organska kontrola je, tako er, potpisala ugovor s Internationa Certification Bio Suisse AG (ICB) za provo enje inspekcija s ciljem provjere usaglašenosti s Bio Suisse standardom.

Troškovi usluga

Troškovi certifikacije napla uju se od operatora. Ako klijent ne izmiri obaveze u odre enom roku, proizvodnja prema podnesenoj aplikaciji ne e biti registrirana za certifikaciju niti dalje razmatrana.

U slu ajevima kada aplikant nije u vrijeme redovne godišnje inspekcije:

- dostavio sve potrebne informacije ili dokumentaciju,
- nije obezbijedio pristup svim potrebnim objektima i/ili dokumentaciji
- ili ako mu je odobrena uvjetna certifikacija (gdje je potrebno naknadno provjeriti odre ena podru ja i/ili objekte, dokumentacije i sl.),

OK organizira naknadnu, dodatnu provjeru. Troškove ponovne verifikacije (audita) snosi aplikant.

Podnošenje prijave (aplikacija)

Procedura prijave obuhvata sljede e korake:

- Na upit klijenta dostavlja mu se odgovaraju i aplikacijski set: aplikacija, primjerak OK standarda, primjerak OK zahtijeva i procudura za certifikaciju organske proizvodnje i cjenovnik usluga;
- Operator dostavlja popunjenu aplikaciju, "certifikacijski ugovor" i drugu potrebnu dokumentaciju certifikacijskom programu;
- Nakon obrade aplikacije aplikant se obavještava o terminu audita ili se od njega zahtijeva dopuna aplikacije u odre enom roku (ukoliko nisu dostavljene sve potrebne informacije);

Svi aplikanti za certifikaciju, ili certificirani operatori, potpisuju izjavu koja je sastavni dio aplikacije kojom se obavezuju da će poštovati zahtjeve OK organskog certifikacijskog programa te da će proizvodnja koja je predmet certifikacije biti organizirana i provedena u skladu sa OK organskim standardima.

Inspekcija (kontrola, audit, provjera)

Kao dio standardne procedure, audit svih operatorovih proizvodnji, segmenata proizvodnje i proizvodnih jedinica obavlja se najmanje jedanput godišnje. OK može obaviti nenajavljene, nasumične kontrole ili dodatne audite.

Auditor (inspektor) kojeg odredi OK kontaktira operatora i dogovara termin audita. Cilj audita je utvrđivanje da li je proizvodnja usaglašena sa predmetnim standardima. Nakon audita, auditor u toku zaključnog razgovora s operatorom sumira rezultate i nalaze do kojih je došao u vrijeme audita. Auditor popunjava odgovarajuću izvještaju koji sadrži relevantne informacije do kojih je došao tokom audita.

Uzimanje uzoraka

U slučajevima gdje se uoči i visok rizik kontaminacije, ili u slučaju sumnje, uzorak zemljišta, vode ili proizvoda se uzima radi laboratorijskih testova i analiza na prisustvo ostataka neželjenih supstanci. U slučaju da bude potrebna analiza, troškovi će biti obračunati po važećem cjenovniku akreditirane laboratorije.

Odobranje izvještaja

Izvještaju o obavljenom auditu dostavlja se operatoru. Izvještaju sadrži nalaze i procjene koje se tiču usaglašenosti proizvodnje sa zahtjevima OK standarda ili mogućnosti da se iste usklade sa zahtjevima, te moguće predviđene sankcije. Inspektor ne odlučuje o krajnjem ishodu certifikacije.

Ukoliko operator ima primjedbi na izvještaju (rezultate audita), dužan je certifikacijskom programu dostaviti pisanu obavijest uz koju prilaže dokumenta i/ili druge dokaze koji potvrđuju da nalazi audita ne odgovaraju informacijama navedenim u izvještaju.

Neusklađenosti, odstupanja i prekršaji

Ako su u izvještaju, ili u bilo kom drugom dijelu certifikacijskog procesa, zabilježena odstupanja ili neusklađenosti koje mogu rezultirati određenjem tzv. „uvjetne certifikacije” ili mogu voditi ka sankcionisanju, OK će o tome obavijestiti operatora, kako bi operator potvrdio ili opovrgao ta neusklađenosti i/ili informacija, ili zaključio kako datih od strane auditora ili certifikacijskog osoblja.

Certifikacijski program je dužan upoznati operatora s relevantnim informacijama, inspeksijskim nalazima i dokumentima koji se tiču certifikacije proizvodnje. Operator će dobiti sve kopije inspeksijskih izvještaja, nalaze laboratorijskih analiza (ako su obavljene) i certifikacionu odluku.

Certifikaciona odluka

Certifikacija je konačna ocjena i predstavlja potvrdu rezultata procjene usklađenosti proizvodnje s datim standardima. Certifikaciona odluka definira se ocjenom usklađenosti proizvodnje sa zahtjevima standarda i certifikacijskog programa. O certifikaciji odlučuje OK certifikacijsko osoblje u skladu sa OK internim procedurama.

Produženje pozitivnog certifikacijskog statusa

Da bi se održao pozitivan status certificirane proizvodnje, operatori moraju svake godine obnoviti prijavu za certifikaciju, dostaviti potrebne informacije o organskoj proizvodnji i uplatiti godišnje troškove certifikacije.

OK najmanje jedanput godišnje provodi inspekciju svake certificirane proizvodnje. Nakon toga, utvrđuje se da li su certificirane operacije još uvijek u saglasnosti sa primjenjivim zahtjevima. Nakon toga se operatoru dostavlja pismena obavijest i potvrđuje pozitivan certifikacijski status i izdaje novi certifikat (Doc.V_1_04).

Certificirani operator mora obavijestiti OK o svim važnijim izmjenama, aktivnostima ili mjerama koje se poduzimaju radi usaglašavanja proizvodnje sa organskim standardima. Ovo uključuje prijavu novih receptura, novih proizvodnih objekata itd. Sve ove aktivnosti moraju biti odobrene, a u nekim slučajevima i auditirane od strane OK, prije nego što budu prihvaćene kao dio certificiranih organskih operacija.

Operator mora odmah obavijestiti OK o bilo kakvoj promjeni, uključujući i nanos zabranjenih supstanci na bilo kojem polju, proizvodnoj jedinici ili proizvodu koji su dio certificiranih operacija.

Povlačenje certifikata (pozitivnog certifikacijskog statusa)

Ako se utvrdi da postoje područja u proizvodnim procesima koja nisu u saglasnosti sa primjenjivim standardima, ili mogu kompromitirati organski integritet proizvoda operator se obavještava da je dužan odmah povući i iz prodaje proizvode dok se ne donese konačna odluka o spornom pitanju. OK od operatora može zahtijevati da poduzme odgovarajuće i korektivne mjere o kojima se operator obavještava u pisanoj formi (obavijest o odstupanju).

Ukoliko nije moguće korigovanje odstupanja, ili ako korektivne mjere nisu poduzete i implementirane od strane operatora u roku koji je odredio OK, za operatorovu proizvodnju se može povući i prethodno izdati certifikat, privremeno ili trajno.

OK inspektori imaju ovlaštenje da izdaju provizionalnu decertifikaciju ako postoje nedvojbeni prekršaji standarda. Ovo se dešava u slučajevima gdje je očigledno došlo do opasnosti da se necertificirani proizvodi mogu prodavati kao OK certificirani. Inspektorska decertifikacija validna je tri dana, nakon čega je razmatra nadležno osoblje ili certifikacijski odbor OK-a po redovnoj proceduri.

Izbor sankcija temelji se na procjeni ozbiljnosti prekršaja. Različite sankcije se mogu primjenjivati pojedinačno ili u kombinaciji.

SANKCIJE

Sljedeće se opisuju sankcije koje se primjenjuju u slučaju odstupanja ili neusklađenosti operacija registriranih i certificiranih operatora, a vezano za primjenjive standarde i/ili zahtjeve.

Pisano obavještenje - uručenje upozorenja o potrebi poduzimanja korektivnih mjera u određenom roku

Ova mjera se obično koristi kao prva instanca kod identifikacije nedostataka, ili neispunjavanja zahtjevanih korektivnih mjera ili postupaka.

Novčane naknade (kazne)

Obično se koriste kada korektivne mjere nisu implementirane u određenom roku.

Povla enje organskog statusa za određene proizvode, partije proizvoda, proizvodnje ili dijelove proizvodnog procesa

Primjenjuje se kada je ugrožen ili doveden u pitanje organski integritet područja ili proizvoda.

Suspenzija certifikata za određeni period (do 6 mjeseci)

Može biti i trajna. Primjenjuje se kao posljednja mjera u cilju pojačanja korektivnih mjera, nakon što su iscrpljene gore navedene sankcije. Također, može biti korištena kao prva mjera za ozbiljne prekršaje. Sve korektivne mjere, trebaju biti implementirane i potvrđene prije stupanja na snagu suspenzije. Novane kazne ne mogu biti određene u ovakvim slučajevima. O visini kazne odlučuje certifikacijski program, a iste se uvećavaju za direktne troškove održavanja dodatnog audita.

Povla enje certifikata

Obično se koristi na kraju perioda suspenzije, ako korektivne mjere nisu još uvijek sprovedene u potpunosti. Može se koristiti i kao prva mjera kada prekršaj ugrožava integritet cijele operacije.

OK ima pravo uskratiti certifikat ili ponovnu registraciju operatora u sljedećim slučajevima:

Nespojive aktivnosti

Kada operator obavljaju i druge poslove krši osnovne principe organske poljoprivrede, ili standarde o dobrobiti životinja, uklanjanju, zaštiti zdravlja ili zaštite okoliša.

Visoka zagađenost

Neobjašnjive stalne prisutnosti ostataka neželjenih supstanci npr. pesticida, herbicida ili visokih koncentracija teških metala, ukoliko se pronađu na operatorovim poljima ili u proizvodima.

Bankrot, neplaćanje i zakonski zahtjevi

Ukoliko operator bankrotira, ne izmiri troškove certifikacijskog programa vezane za certifikaciju organske proizvodnje, ili je predmet nekog sudskog spora, ili zakonskog zahtjeva.

Dodatni audit

Sam po sebi dodatni audit ne predstavlja sankciju. Koristi se u slučaju provjere implementacije korektivnih mjera ili kod većih odstupanja. Proizvođač snosi troškove ovog audita.

Povla enje certifikata bez prethodnog upozorenja

OK može u sljedećim slučajevima, bez prethodnog upozorenja Operatoru, odlučiti da povuče ili prethodno izdati certifikat ili raskine ugovor sa Operatorom:

- a) Kada ima saznanja da se operator bavi dodatnom djelatnošću ili proizvodnjom koja nije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima u datoj oblasti;
- b) Kada operator objavljuje netačne informacije o OK-u ili na bilo koji drugi način nanosi štetu OK-u kao organizaciji ili vrijednosti OK oznake;
- c) Kada utvrdi da proizvodnja ili djelatnost Operatora nakon izdavanja certifikata nije u skladu sa „Glavnim ciljevima organske poljoprivrede“;
- d) Kada njegovi proizvodi sadrže visok nivo neželjenih supstanci kao što su ostaci pesticida/herbicida, GMO-a ili povišen nivo teških metala;

DOPUNE I IZMJENE PROGRAMA

OK može mijenjati pravila i zahtjeve svog certifikacijskog programa i cjenovnik usluga, što se događa kao posljedica: zahtjeva agencije za akreditaciju, nakon internih audita ili revizija unutar certifikacijskog programa, izmjena ili dopuna nacionalnih i/ili međunarodnih regulativa koje se odnose na certifikacijske programe.

Organska kontrola se provjeriti provodjenje izmjena od strane operatora i poduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojom certifikacijskom shemom.

Operatori koji smatraju da nisu u mogućnosti da sprovedu traženo trebaju u određenom roku dostaviti certifikacijskom programu pismenu obavijest o povlačenju iz programa. Ako operator informaciju o povlačenju ne dostavi u određenom roku, dopune se smatraju prihvaćenim od strane operatora, a njihova implementacija se bitno provjerena u prvom narednom redovnom auditu. Ukoliko operator nije sproveo korektivne mjere unutar zadatog roka, certifikat može biti suspendiran ili trajno povučen.

OBAVEZE OPERATORA

Svi aplikanti ili certificirani operatori, sa potpisivanjem izjave koja je dio aplikacije, moraju dati pismeni pristanak da su saglasni i da prihvataju poštovati zahtjeve OK organskog certifikacijskog programa, OK politike i procedure certifikacije te OK organske standarde za proizvodnju i preradu. Aplikacija mora biti potpisana od strane aplikanta ime se on obavezuje da će:

- Obezbijediti potrebnu dokumentaciju za provjeru osoblja OK certifikacijskog programa, nadležnim institucijama kao i osoblju akreditacijskog tijela;
- Učestvovati u kontroli;
- Obezbijediti pravo pristupa svim odgovarajućim objektima, uključujući i konvencionalne proizvodnje u proizvodnoj jedinici, ili jedinicama s ovlaštenjem od strane vlasnika ili uprave, osoblju OK certifikacijskog programa ili osoblju akreditatora;
- Dozvoliti uzimanje uzoraka za analizu ostataka nedozvoljenih supstanci;
- Odmah obavijestiti Organsku kontrolu vezano za bilo kakvu radnju koja uključuje bilo kakvo nanošenje zabranjenih supstanci u bilo kojem polju, proizvodnoj jedinici, objektu, strojarstvu, proizvodnji ili u bilo kojem proizvodu koji je dio certificiranih operacija.
- U slučaju narušavanja OK standarda i zahtjeva OK Organskog certifikacijskog programa, prihvatiti sankcije predviđene za primjenu u takvim slučajevima OK Politikom o sankcijama.
- Obavijestiti Organsku kontrolu o promjenama u certificiranim operacijama koje mogu uticati na njihovu usklađenost sa OK organskim standardima;
- Učuvati sve evidencije koje se odnose na organske operacije u periodu od pet godina;
- Koristiti OK logo kao što je opisano u dokumentu Organske kontrole IV I. 04.
- Koristiti izjave o certifikaciji samo za one usjeve ili proizvode koji su certificirani, te povući i izjave o certificiranim operacijama nakon suspenzije ili povlačenja certifikacije;
- Dostaviti pakovanja/etikete za certificirane proizvode na odobrenje Organskoj kontroli prije njihovog korištenja;
- U slučaju opoziva certifikata, o tome u pisanoj formi obavijestiti kupca;
- U slučaju promjene kontrolnog autoriteta ili kontrolnog tijela, bilo kod vlastite ili podugovorene proizvodnje prihvatiti prenos podataka i dokumentacije drugom tijelu ili autoritetu;

- U slučaju povlačenja iz sistema kontrole, bez odgode, o tome obavijestiti Organsku kontrolu ili nadležni kontrolni autoritet;
- U slučaju povlačenja iz sistema kontrole uvrstiti dokumentaciju u razdoblju od najmanje pet (5) godina;
- U slučaju bilo kakve nepravilnosti ili kršenja pravila koja utiču na organski status bilo organskih proizvoda iz vlastite proizvodnje, bilo organskih proizvoda dobijenih od drugih operatora ili podgovarača, bez odgode o tome informirati Organsku Kontrolu ili nadležni kontrolni autoritet.
- Dostaviti rezultate vlastitog programa osiguranja kvalitete, kada god se to zatraži od organa kontrolnog autoriteta ili OK-a;
- U slučajevima gdje je proizvodnja provjeravana od strane različitih kontrolnih autoriteta i kontrolnih tijela, prihvatiti razmjenu informacija između tih organa ili tijela;
- Obavijestiti OK u slučaju bilo kakvih nepravilnosti ili kršenja zahtjeva, a koji mogu uticati na status organskog proizvoda, ili organskih proizvoda koje je dobio od drugih operatora ili podgovarača.

Operator koji koristi OK oznaku ili naziv pri prodaji proizvoda ima punu odgovornost prema kupcu u smislu usklađenosti proizvoda sa OK standardima i snosi financijske naknade koje mogu proistekati u slučaju da isporučeni kupcu kao OK certificirane, proizvode koji nisu certificirani.

Operator treba poštovati OK standarde i o njima treba informirati sve uključene u djelatnosti koje se tiču OK registrirane proizvodnje. Osoblje koje rukuje OK certificiranim proizvodima mora dobro poznavati zahtjeve i neophodnost poštovanja ovim standardima.

Svaki operator koji proizvodi, priprema, skladišti ili izvozi organske proizvode iz treće zemlje i kao takve ih stavlja na tržište ili podgovora bilo kakve aktivnosti sa trećim licem ima obavezu da prije stavljanja tih proizvoda na tržište obavijesti o tome Organsku kontrolu. Podgovarača aktivnost može tako biti predmetom kontrolnog sistema.

DOKUMENTIRANJE PROIZVODNJE

Operator će dokumentirati cjelokupnu proizvodnju i preradene količine. Dokumentacija će dokazivati usaglašenost sa OK standardima i biti dostupna OK-u. OK ima pravo zahtijevati od operatora dokumentaciju koju smatra neophodnom.

Operator će dokumentirati sve kupljenje robe za OK certificiranu proizvodnju. Dokumentacija će sadržavati informacije o količinama, porijeklu i sadržaju. Na fakturama i otpremnicama će biti naznačeno da je proizvod OK certificiran.

Proizvodi nabavljeni za preradu će biti provjereni i kontrolirani kako se ne bi desilo da dođe do zamjene sadržaja isporuke.

Operator će također dokumentirati količinu, sadržaj i primaoce prodate OK certificirane robe. Dokumentacija će se čuvati najmanje dvije godine, tako da može biti provjerena tokom inspekcije/audita. Operator mora dostaviti potrebne dokumente u roku koji odredi OK.

Farme – biljna proizvodnja

- Mapa puta do farme;
- Katastarski planovi sa oznakama katastarskih čestica; Ako nije dostupan katastarski izvadak, može biti dostavljena ručno crtana mapa za svaku pojedinačnu parcelu. Mape bi trebale biti označene kodom ili brojem parcele, treba biti naznačena površina u ha te ucrtani položaji susjednih konvencionalnih parcela ili bilo koji drugi izvor zagađenja, ako postoji;
- Historijat parcele (za posljednje 3 godine) ili dokumentacija kojom se obezbjeđuje uvid u način korištenju zemljišta. Ovo se odnosi na bilo koju novu parcelu ili polje (primjenjuje se i kod slučajeva gdje operatori već imaju certificiranu proizvodnju ili su zatražili skraćeni perioda konverzije (retroaktivna konverzija);
- Kupovina inputa/evidencije o porijeklu. Evidencije o nabavljenim materijalima (priznanice, računi, otpremnice, oznake i/ili dokumentacija koja može potvrditi za sve upotrijebljene materijale/proizvode da su dozvoljeni za upotrebu u organskoj proizvodnji); Ovo se odnosi na sjemena, materijale za proizvodnju u zaštiti enim prostorima, supstrate, miješane sastojke, sredstva za suzbijanje štetočina, prirodne, organske ili plastične materijale za malčiranje kao i sve druge korištene materijale.
- Upotreba gnojiva (datum primjene, vrsta i količina gnojiva po jedinici površine, oznaka parcele na kojima je gnojivo korišteno)
- Upotreba zaštitnih sredstava (specificirati razlog primjene i datum kada se zaštita sprovela, vrsta proizvoda i količina po jedinici površine i način primjene).
- Sjemena, reprodukcioni materijal. Dokumentacija kojom se potvrđuje da su korišteni organski certificirani materijali. Za svaki korišteni neorganski materijal treba biti dostavljena dokumentacija koja potvrđuje da na tržištu nije bilo dostupnog organski certificiranog sjemena ili sadnog materijala (potvrđeno od strane 3 različitih izvora) i potvrda da korišteni materijal nije tertiarno zabranjenim supstancama.
- Suzbijanje štetočina, što uključuje preventivne mjere i korištene materijale. Proizvod mora imati ili oznaku da je dozvoljen za upotrebu u organskoj proizvodnji, ili priloženu deklaraciju sa svim sastojcima, uključujući i inertne materije koje se može obezbijediti potvrdom sredstva kao dozvoljenog.
- Dokumenti koji prate proizvode od mjesta proizvodnje/parcele do krajnje upotrebe ili prodaje (ako je primjenjivo);

Evidencije o žetvi/berbi sa evidentiranim prinosima po jedinici površine (datum, vrsta i količina organskih i proizvoda iz konverzije. Opsluživanje nakon žetve i evidencije skladišta (ako je primjenjivo);

- Oznake i označavanje. Ovo obuhvata štampanu ambalažu, vreće, kutije, naljepnice i sl.

Zapisi o korištenim inputima e biti vo eni u formi registra i bit e uvijek dostupni Organskoj kontroli.

Farme – sto arska proizvodnja

- Lista, spisak svih životinja na farmi, uklju uju i opis proizvodnje i/ili brojeve i metode identifikacije (stoka mora biti kontinuirano ozna ena na na in prilago en svakoj životinjskoj vrsti, pojedina no u slu aju velikih životinja i pojedina no ili grupno u slu aju peradi ili malih sisara);
- Porijeklo peradi i/ili stoke, uklju uje gajenje, ra anje i /ili evidencije nabavke, porijeklo i datum dolaska na farmu, period konverzije, identifikacijska oznaka i evidencije veterinarskih tretmana;
- Hrana za životinje (vrsta hrane za životinje, vrsta dodataka za hranu za životinje, odnos koli ina razli itih sastojaka i vrijeme pristupa otvorenim površinama, periodi transhumance kada se primjenjuju ograni enja);
- Evidencije o žetvi usjeva koji e se koristiti za ishranu stoke te evidencije skladištenja/ uvanja;
- Prora un ishrane za svaki tip životinje u toku svakog stadija rasta i razvoja;
- Evidencije o nabavci hrane i dopunske hrane za stoku;
- Dokumentacija koja prati životinje ili proizvode, a uklju uje klanje, preradu, postupanje s proizvodima nakon žetve, transport i evidencije prodaje;
- Lijekovi za životinje, uklju uju i spisak svih korištenih proizvoda (naziv proizvoda, sastav, proizvo a , datum tretmana, dijagnoza, pozologija, vrsta tretmana, aktivna materija korištenog farmakološkog sredstva, ra un veterinaru, ra uni za kupljena sredstva, zapisi o korištenim lijekovima, razlog korištenja, identifikacijska oznaka životinje, karenca);
- Evidencija o zdravstvenom stanju, uklju uju i vakcinisanje; i sve druge materijale, veterinaske ra une, fakture o kupovini, evidencije o korištenim lijekovima, razlozima korištenja i identifikacija životinja;
- Kontrola šteto ina, uklju uju i kontrolu parazita;
- Evidencije o proizvodima koji ne poti u sa farme (proizvodi moraju biti organski certificirani ili moraju biti predmetom audita/inspekcije kao dio operatorovog sistema);
- Evidencija o prodaji životinja ili proizvoda.

Operator e voditi evidencije o animalnoj proizvodnji u vidu registra koji mora biti dostupan Organskoj kontroli prilikom audita operatorove proizvodnje.

Prerada i opsluživanje organske proizvodnje

- Identificiranje i sastav proizvoda za svaki proizvedeni organski proizvod (moraju biti uklju ene aktuelne formulacije proizvoda, recepture ili proizvodni radni listovi šarže koji su u skladu sa postotkom sadržaja organskih sastojaka na deklaraciji ili etiketi proizvoda).
- Tehni ka mapa, shema objekta koja prikazuje: lokaciju objekta, svu opremu, i podru ja prijema i skladištenja sirovina, mjesta obrade/proizvodnje, pakiranje skladištenja gotovih proizvoda i otpremanje.
- Grafikon toka proizvodnje koji uklju uje opremu korištenu za svaku pojedina nu fazu procesa i prikazuje tok proizvoda od mjesta prijema sirovina do otpremanja gotovog proizvoda.
- Dokumentacija o porijeklu sirovina i pomo nih sastojaka. Operator mora imati u arhivi primjerak certifikata dobavlja a za svaki sastojak ili pomo no sredstvo, koji dokazuje da su sastojci certificirani u skladu sa relevantnim organskim standardima.

Za neorganske poljoprivredne sastojke i pomoćna sredstva, za svaki pojedinačni sastojak, operator mora posjedovati dokumentaciju koja potvrđuje:

- a) da sastojak nije komercijalno dostupan kao organski,
- b) da ne sadrži zabranjene supstance i da nije proizveden korištenjem zabranjenih metoda (genetski inženjering),
- c) da sastojak nije tretiran jonskim zračenjem.

- Suzbijanje i kontrola štetočina. Dokumentacija o poduzetim preventivnim mjerama i procedurama, mape područja primjene, službeni izvještaji i evidencije o primjeni trebaju biti dostupni. Operator mora imati u arhivi dokaz o vrsti materijala koji je korišten, uključujući i etikete proizvoda. Ako je zabranjeni materijal korišten unutar objekta, operator mora posjedovati dokumentaciju koja potvrđuje da su organski proizvodi i materijali bili zaštićeni od kontaminacije za vrijeme primjene mjera za suzbijanje štetočina.
- Iščenje i sanitarne mjere. Operator treba posjedovati dokumentaciju kojom dokazuje tehnike i procedure iščenja objekata i opreme. Evidencija mora biti uvana za svaki objekat ili proizvodnu liniju gdje se odvija prerada proizvoda. Ova evidencija treba demonstrirati da su organski proizvodi i materijali za pakovanje organskih proizvoda bili zaštićeni od kontaminacije uobičajenim ostacima konvencionalnih proizvoda i/ili hemijskih sredstava za iščenje površine koje dolaze u kontakt sa hranom.
- Voda. Odgovarajući i rezultati laboratorijskih analiza trebaju biti dostupni.
- Dokumentacija kojom se dokazuje oštećenje organskog integriteta proizvoda / proizvodnje koja uključuje preventivne mjere poduzete radi sprječavanja miješanja ili kontaminacije organskih sastojaka i proizvoda kroz sve faze prerade.
- Dokumentacija koja dokazuje sljedivosti treba ispuniti sljedeće:
 - o Sljedivost proizvoda certificiranog kao organskog, od sirovine do krajnje prodaje (za potvrdu porijekla i/ili upoređivanja povrata sa krajnje destinacije); i
 - o Provjere ravnoteže ulaza – izlaza organskih sirovina i proizvoda, uključujući i trenutno stanje (inventura);
- Dokumentacija nabavke i prijema sirovina, skladištenja, proizvodnje, pakiranja, opsluživanje, transporta i prodaje.
- Oznake i označavanje. Etikete i oznake na štampanoj ambalaži, kutijama itd. OK logo, broj partije / šarže itd.
- Prilikom prijema organskih proizvoda i kada su organski proizvodi transportirani na druge jedinice, uključujući i trgovce na veliko i malo, operator mora osigurati da je korištena samo odgovarajuća ambalaža, kontejneri ili transportna vozila te da su proizvodi zapakirani na način koji onemogućava zamjenu sadržaja bez oštećenja pakovanja. Proizvođač mora pratiti odgovarajuću etiketu. Prilikom prijema organskih proizvoda operator će unakrsno provjeriti podatke na etiketi u odnosu na podatke u pratećim dokumentima. Moraju postojati zapisi o ovim provjerama.

Sakuplja ka proizvodnja

Operator mora dokumentovati cjelokupnu proizvodnju od sakupljanja preko otkupa kod lokalnog predstavnika/agenta do prerade i prodaje. Sljedivost treba biti dokazana na način da ju je moguće utvrditi od upakovanog proizvoda kao potjetne tačke, nazad preko prerade i otkupa kod lokalnog predstavnika sve do sakupljačke oblasti, odnosno sakupljača samoniklog proizvoda.

Operator će razviti i implementirati sistem unutrašnje kontrole. Ovaj sistem će najmanje uključivati dokumentovane obuke sakupljača i godišnje izvještaje interne kontrole o monitoringu sakupljača. Dokumentacija o obukama mora sadržavati listu učesnika obuke s potpisima i materijale s obuka.

Dokumentacija koju Operator mora obezbijediti je:

- Mapa područja sakupljanja (1 : 50 000; 1: 100 000) sa označenim dozvoljenim i zabranjenim područjima sakupljanja;
- dijagram toka proizvodnje od mjesta sakupljanja (registrovani berači), preko mjesta otkupa (lokalni predstavnici, podugovarači), do skladištenja i prodaje finalnog proizvoda. Plan sakupljanja (sakupljačko područje, površine, vrste i količine proizvoda);
- Spisak svih registriranih sakupljača;
- Potpisane Deklaracije (ili ugovori) za sakupljače kojim sakupljač potvrđuje da će se pridržavati OK standarda. Deklaracije će biti obnovljene svake godine na početku sezone sakupljanja.
- Deklaracija za lokalne otkupljivače (ako je primjenjivo);
- Ovjeren i popunjen upitnik za vlasnika područja / zemljišta na kojem se obavlja sakupljanje proizvoda.
- Odobrenje za sakupljanje na pojedinom području ili ugovori sa nadležnim šumskim upravama;
- Podugovor za svaku podugovorenu jedinicu (ako je primjenjivo);

Prilistarstvo

- Skice lokacije pčelinjaka i objekta koji se koristi za vrcanje meda kao i objekte/prostorije za skladištenje itd.
- Mape područja. Položaj košnica trebao bi pokazati na mapi i područje pčelinje ispaše, porijeklo vode koju pčele koriste, kao i moguće izvore kontaminacije, ako postoje.
- Dnevnik aktivnosti koje se odnose na pčelinjak. Dnevnik košnica treba sadržavati informacije koje se tiču svih aktivnosti poduzetih na pčelinjaku kao što su inspekcije, ishrana, tretmani, vrcanje meda, uklanjanje okvira, prerada, skladištenje pčelinjih proizvoda itd.
- Deklaracije koje potvrđuju porijeklo pčelinjih društava;
- Računi i otpremnice, dokumentacija kupovine i prodaje. Dokumentacija o kupovini materijala i svih drugih troškova i aktivnosti koje se tiču pčelinjaka.
- Kada god se koriste medicinski proizvodi, tip proizvoda (uključujući i indikaciju aktivne farmakološke substance), skupa sa svim detaljima dijagnoze, metode primjene, trajanje tretmana i period uzetanja lijeka mora biti evidentiran i OK treba biti informisan o ovome prije nego što proizvod bude označen kao organski.

Korištenje inputa

Operator može koristiti materijale (inpute) u skladu sa navedenim u OK standardima. Za proizvode kod kojih nije sve potpuno jasno, a vezano je za njihov sastav, Operator e zatražiti od OK dozvolu prije upotrebe.

Korištenje sjemena ili rasadnog materijala koji ne poti e iz organske proizvodnje

Može se koristiti sjeme i rasadni materijal iz proizvodnih jedinica koje su u konverziji, kada organsko sjeme i rasadni materijal nisu dostupani na tržištu.

Kada ovo nije primjenjivo, Organska kontrola može odobriti korištenje konvencionalnog sjemena ili rasadnog materijala ukoliko nisu dostupani iz organskog uzgoja pod uvjetom da konvencionalno sjeme i sadni materijal nisu tretirani sredstvima za zaštitu bilja osim onih dozvoljenih ovim standardom i osim ako je hemijski tretman propisan u skladu s nacionalnim zahtjevima u fitosanitarne svrhe za sve sorte date vrste u podru ju u kojem e se sjeme ili sjemenski krompir koristiti. Odobrenje mora biti izdato prije sjetve/sadnje i obnavlja se na godišnjem nivou. Operator mora obavijestiti Organsku kontrola o koli inama korištenog sjemena.

Vrste za koje se utvrdi da organski uzgojeno sjeme ili sjemenski krompir postoje u dovoljnim koli inama i za dovoljan broj sorti ne mogu biti predmet odobrenja, osim ako je to opravdano jednim od razloga koji su navedeni u paragrafu ispod.

Odobrenje za korištenje sjemena ili sjemenskog krompira koji nisu iz organske proizvodnje može biti izdato samo u sljede im slu ajevima:

- a. ako nijedan dobavlja , tj. subjekat koji prodaje sjeme ili sjemenski krompiri drugim subjektima, nije u mogu nosti isporu iti sjeme ili sjemenski krompir prije sjetve ili sadnje u situacijama kada je operator naru io sjeme ili sjemenski krompir u razumnom roku;
- b. ako operator može dokazati da ni jedna od registriranih alternativa nije primjerena vrsti koju želi uzgajati i da je stoga odobrenje bitno za njezin uzgoj;
- c. ako je to opravdano za korištenje u istraživanju, ispitivanju u malim terenskim eksperimentima ili za potrebe o uvanja sorte koju je odobrila Organska kontrola.

Odobrenje se izdaje samo pojedina nim operatorima za jednu sezonu, a Organska kontrola vodi registar odobrenih koli ina sjemena ili sjemenskog krumpira.

Organska kontrola može izdati op e odobrenje svim korisnicima:

- a. za odre enu vrstu kada i ako ako nijedan dobavlja , tj. subjekat koji prodaje sjeme ili sjemenski krompiri drugim subjektima, nije u mogu nosti isporu iti sjeme ili sjemenski krompir prije sjetve ili sadnje u situacijama kada je operator naru io sjeme ili sjemenski krompir u razumnom roku;
- b. za odre enu sortu kada i ako ako operator može dokazati da nijedna od registrovanih alternativa vrsti koju želi uzgajati nije primjerena i da je stoga odobrenje bitno za njezin uzgoj.

Retroaktivna konverzija

Kada operator može obezbijediti odgovaraju e dokaze da je zemljištem u prethodne tri godine upravljano u skladu sa zahtjevima standarda OK, može odobriti skra enje perioda konverzije tj. odobriti retroaktivno priznanje perioda konverzije. Organska kontrola odre uje neophodnu dokumentaciju i troškove za retroaktivnu konverziju. U svakom sluaju

operatorova proizvodnja e biti nadzirana od strane OK najmanje šest mjeseci prije nego što je mogu a certifikacija (odobrenje retroaktivne konverzije).

OK ima poseban obrazac koji operator popunjava, potpisuje i dostavlja kod prijave za priznanje retroaktivne konverzije.

Odvojeno od pažljivo provjerene historije korištenja zemljišta, dokaz da nedozvoljeni materijali nisu bili primjenjivani treba biti realan te zasnovan na injenicama, potvr en i provjeren.

Zaštitne zone

Zaštitne zone nisu neophodne u slu ajevima kada postoje adekvatne fizi ke barijere (rovovi, ograde, vjetrozaštitni pojasevi, brane i sl.) koje umanjuju rizik da organski usjevi budu kontaminirani od susjedne konvencionalne proizvodnje.

Kada postoji razumna sumnja da može do i do kontaminacije zbog nanosa nedozvoljenih supstanci, zbog prskanja nedozvoljenim sredstvima na susjednim parcelama, zahtijeva se zaštitna zona od najmanje osam metara širine, koja treba odvojiti organske parcele od konvencionalnih.

Ako bez ikakve sumnje postoji opasnost od kontaminacije, može se zahtijevati i proširenje zaštitne zone.

Genetski izmijenjeni organizmi (GMO) - OK standardi

Zabranjena je upotreba ili nemarno uvo enje geneti ki izmijenjenih organizama ili njihovih derivata. Ovo uklju uje životinje, sjemena i inpute kao što su gnojiva, supstrati i sredstva za zaštitu usjeva.

Nije dozvoljena upotreba geneti ki izmijenjenog sjemena, polena, transgenih biljaka ili sadnog materijala.

Organski prera eni proizvodi ne e sadržavati sastojke, aditive i pomo na sredstva u proizvodnji izvedena iz GMO-a.

Inputi, pomo na sredstva u preradi i sastojci e biti propra eni jedan korak natrag u biološkom lancu do organizma direktnog izvora *(vidjeti definiciju u OK standardima) od kojeg su proizvedeni da bi se potvrdilo da nisu dobijeni od GMO.

Kontaminacija organskog proizvoda od GMO-a kao rezultat okolnosti koje su van kontrole operatora može izmijeniti organski status operacije i/ili proizvoda.

Na farmama sa podijeljenom proizvodnjom korištenje geneti ki izmijenjenih organizama nije dozvoljeno ni na kojoj proizvodnoj aktivnosti na farmi.

Potvrde za genetski modificirane organizme (GMO)

Za sve inpute ili sastojke gdje postoji jasan rizik da mogu sadržavati GMO-e, OK zahtijeva validnu potvrdu za svu kupljenu robu koja potvr uje da roba ne sadrži ili da nije proizvedena od GMO.

Operator treba osigurati da se ova potvrda (deklaracija, certifikat) odnosi na svaku isporu enu partiju nabavljene robe. Tokom audita operator mora demonstrirati da njegove interne procedure kod prijema roba garantiraju da se zaprima ispravan proizvod.

Paralelna proizvodnja

Usjev koji se namjerava prodati kao organski ne smije biti uzgajan kao organski i neorganski (konvencionalan ili u konverziji) na farmi, osim ako se kvalitete mogu jasno razlikovati. OK može uiniti izuzetak u slučaju kada se organski i neorganski usjevi ubiru u različito vrijeme i u tom slučaju ovo treba biti potvrđeno inspekcijom/auditom u periodu žetve/berbe. OK može izdati odgovarajuće instrukcije operatoru kako bi se osiguralo da se organski i neorganski proizvodi ne miješaju.

Kao organske i "u konverziji" iste sorte neke biljne vrste mogu se uzgajati samo kada operator može garantirati i dokazati odgovarajuće i nadzor nad odvajanjem različitih kvaliteta.

Osnovni kriteriji za ocjenjivanje, da li farme koje pripadaju istom farmeru su proizvodne jedinice farme ili su posebne/ odvojene, su:

- fizičko odvajanje jedinica;
- dokumentacija proizvodnih tokova;
- procedure tokom žetve;
- rizik da radnici ili osoblje pomiješaju organske i konvencionalne jedinice (farme, polja, parcele);

Odvajanje konvencionalnih i organskih proizvoda mora biti garantirano. Konvencionalne jedinice moraju biti jasno označene na mapi. Odvajanje kvaliteta uključuje sljedeće:

- polja su jasno definirana i označena na mapi,
- polja su označena kao organska, u konverziji ili brojem parcele (sa odgovarajućom legendom koja omogućava korektnu identifikaciju);
- na dokumentaciji koja prati žetvu i transport proizvoda, oznake moraju ukazivati na status kvaliteta proizvoda (organsko ili konvencionalno) kao i porijeklo parcele (polja) sa koje je proizvod sakupljen (ubiran);

Paralelni uzgoj – biljna proizvodnja

Ako je gazdinstvo suočeno s klimatskim, geografskim ili strukturnim ograničenjima, operator može aplicirati Organskoj kontroli za odobrenje paralelne proizvodnje:

a. kod proizvodnje višegodišnjih kultura koje zahtijevaju period uzgoja od najmanje tri godine, ako se sorte mogu jasno razlikovati i ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- i. predmetni uzgoj inisi sastavni dio plana konverzije u odnosu na koji se uzgajiva strogo obavezao i koji omogućava po etak konverzije posljednjeg dijela doti nepovršine na organski uzgoj u najkraćem mogućem periodu koji ni u kojem slučaju ne smije biti duži od pet godina;
- ii. poduzete su odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo stalno odvajanje proizvoda iz različitih proizvodnih jedinica;
- iii. Organska kontrola je obaviještena o žetvi/berbi svakog od doti nih proizvoda najmanje 48 sati unaprijed;
- iv. nakon žetve/berbe, operator obavještava Organsku kontrolu o ta nima prinosima s doti nih proizvodnih jedinica i o mjerama koje su poduzete za odvajanje proizvoda;
- v. plan konverzije je odobren od Organske kontrola. Ovo odobrenje se potvrđuje svake godine nakon po etka plana konverzije.

b. kod površina namijenjenih poljoprivrednim istraživanjima ili formalnom obrazovanju koje je dogovorio nadležni autoritet ako su ispunjeni uvjeti iz tačke a. ii., iii. i iv. i relevantnog dijela podtačke v.

c. kod proizvodnje sjemena i sadnog materijala i ako su ispunjeni uvjeti iz tačke a. ii., iii. i iv. i relevantnog dijela podtačke v;

d. kod travnjaka koji se koristi isključivo za ispašu.

Paralelni uzgoj – stočarstvo

Organska kontrola može gazdinstvima koja obavljaju poljoprivredna istraživanja ili formalno obrazovanje odobriti da stoku istih vrsta uzgajaju na organski i konvencionalni način i ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a. poduzete su odgovarajuće mjere, o kojima je Organska kontrola bila unaprijed obaviještena, kako bi se osigurala stalna odvojenost stoke, stočnih proizvoda, gnojiva i hrane za životinje od svake proizvodnje jedinice;

b. operator unaprijed obavijesti Organsku kontrolu o svakoj isporuci ili prodaji stoke ili stočnih proizvoda;

c. operator obavijesti Organsku kontrolu o tačno proizvedenim količinama inama u jedinicama zajedno sa svim karakteristikama koje omogućavaju identifikaciju proizvoda i potvrdi da su poduzete mjere za odvajanje proizvoda.

Ugovori sa trećim subjektima (Podugovori)

Treći subjekat (strana), podugovarač, može biti uključen kod certificirane proizvodnje u nekim slučajevima. Ugovor između operatora, trećeg subjekta i OK (Doc. IV_1_09) treba biti potpisan. Potpisivanje ugovora i audit/inspekcija nad trećim subjektom od strane OK-a mora biti obavljena prije njegovog uključivanja u certificirane operacije. OK mora biti informiran o svim podugovaračima dostavljanjem ažurirane i jasne liste svih podugovarača.

Operator je odgovoran obezbijediti da podugovorena proizvodnja bude u skladu sa OK standardima i zahtjevima. To uključuje odgovornost operatora da prihvati kaznu izrečenu od strane Organske kontrole u slučaju da podugovarač svjesno ili nesvjesno krši standarde ili ne ispunjavaju određene zahtjeve OK certifikacijskog programa.

Podugovarač mora dostaviti operatoru pisanu izjavu da je proizvodnja u saglasnosti sa OK standardima. A operator je odgovoran da proizvodnja podugovorena s drugim stranama slijedi iste zahtjeve. Operator je takođe odgovoran da sve podugovorene strane dobiju relevantne informacije koje se odnose na njihove obaveze vezano za OK certifikacijski program, odnosno treća strana mora imati kopiju relevantnih OK standarda i zahtjeva certifikacijskog programa.

Ugovor sa trećim subjektom se potpisuje u sljedećim slučajevima:

- Kada operator prenosi jednostavan proces trećem subjektu;
- Kada prodavac proizvoda nije proizvođač;
- Kada proizvođač i povjeravaju skladištenje, sušenje ili pakovanje trećem subjektu;
- U slučajevima gdje OK utvrdi da treći subjekat treba biti predmetom audita/inspekcije

Transport

OK certificirani proizvodi mogu biti transportovani od strane prevoznika i bez posebnog ugovora. Dobavljač mora osigurati da su proizvodi, otpremnice i fakture označeni i obilježeni na način da ne može doći do zamjene. Nakon dostave, kupac je osigurati ispravno

označavanje i pakovanje proizvoda kako se ne bi desilo da dodje do zamjene ili miješanja proizvoda.

OK certificirani proizvodi ne smiju biti transportovani i opsluživani na način koji ne omogućava obezbijediti odvojeno rukovanje (manipulisanje), kako ne bi bila moguća njihova kontaminacija. Proizvodi ne smiju biti kontaminirani spremnicima, pakovanjima ili drugim faktorima iz okoline.

Skladištenje

Tokom skladištenja, OK certificirani proizvodi moraju biti jasno označeni OK logom (ili odgovarajućim oznakom: organsko, certificirano od OK ili sl.). Izuzetno, ovo se ne mora primjeniti samo u slučaju kada su svi proizvodi u određenom skladištu OK certificirani.

OK certificirani proizvodi trebaju biti skladišteni i opsluživani na način koji prevenirava bilo kakav oblik kontaminacije. Ovo uključuje kontejnere, ambalažu i druge faktore iz okoline.

Ako postoji opasnost od kontaminacije, OK certificirani proizvodi se ne smiju skladištiti u istom skladištu sa proizvodima koji su hemijski tretirani nakon ubiranja.

OK certificirani proizvodi ne mogu biti skladišteni u pakovanju ili omotu (kao što su višekratna ambalaža ili kutije) u kojima su bili upakovani konvencionalni proizvodi, osim u slučaju ako je ambalaža temeljito i adekvatno očišćena.

Dobavljači koji nisu OK certificirani mogu skladištiti OK certificirane proizvode i sirovine u zasebne jedinice, kutije i kontejnere ili silosno, bez bilo kakvog podugovora.

PRAVILA ZA KORIŠTENJE OK OZNAKE

„OK” znak (logo) je registrirana oznaka (Br. BAZ048160A, KIB: UP-08362/04), a njen vlasnik je Organska kontrola. Korištenje OK znaka na ambalaži, etiketama i naljepnicama za certificirane proizvode mora biti odobreno od strane OK prije korištenja.

- OK znak mogu koristiti proizvođači koji su upoznati sa zahtjevima OK standarda i kojima je izdat certifikat od strane Organske kontrole;
- OK znak se može koristiti samo na proizvodima koji su dio certifikacije;
- OK znak se uvijek koristi zajedno sa:
 - Imenom / nazivom proizvođača;
 - Naznakom tijela koje je certificiralo proizvodnju;
- OK znak može biti korišten zajedno sa drugim organskim certifikacijskim markama;
- Naziv i OK znak ne smiju biti korišteni u svrhe marketinga na način koji bi mogao dovesti u zabludu, odnosno na način koji bi ostavio utisak da su necertificirani proizvodi certificirani od OK-a.

Izjave o OK certificiranoj proizvodnji

Ne smije biti nikakve manipulacije izjavama o certificiranoj proizvodnji. OK certificirani operatori ne smiju zloupotrebjavati certifikat ili manipulirati izjavama o certificiranoj proizvodnji. Operatori mogu koristiti izjave da je proizvodnja OK certificirana jedino u slučajevima gdje je jasno biti pokazano za koje usjeve ili proizvode je certifikat dodijeljen. Izjave ne smiju biti formulirane tako da se stekne utisak da se izjava odnosi na necertificiranu proizvodnju / proizvode kao da su OK certificirane.

U slučaju kada operator smatra ili sumnja da proizvod koji je on proizveo, pripremio, uvezao ili koji je dobio od drugog operatora, nije u skladu s pravilima organske proizvodnje, on ne smije pokrenuti postupak ili da se sa ovog proizvoda povuče referenca koja upućuje na metod organske proizvodnje ili se ga kao takvog identificirati i odvojiti.

Operator ga jedino može staviti u preradu ili pakirati, kao i staviti na tržište nakon eliminacije te sumnje, osim u slučaju ako se stavlja na tržište, bez naznake koja se odnosi na metod organske proizvodnje. U slučaju takve sumnje, operator će odmah obavijestiti OK certifikacijski program.

OK može zahtijevati da proizvod ne može biti stavljen na tržište s naznakama koje se odnose na organski proizvodni metod, sve dok ne bude zadovoljan informacijama dobivenim od operatora ili iz drugih izvora, da je otklonjena svaka sumnja.

Nakon suspenzije ili povlačenja certifikacijskog statusa, izjave o OK certificiranoj proizvodnji se ne smiju koristiti.

Nakon povlačenja certifikacijskog statusa, operator će vratiti certifikacijskom programu sva dokumenta proistekla iz certifikacijskog procesa koje od njega zatraži Organska kontrola.

Numerička oznaka Organske kontrole BA-BIO-101 (Bosna i Hercegovina), RS-BIO-101 (Srbija) ili ME-BIO-101 (Crna Gora), će biti korištena na svim narančunima i otpremnicama za prodatu OK certifikovanu robu na tržištu EU i Švicarske.

ŽALBE

U slučaju kada aplikant za certifikaciju dobije odluku sa kojom se ne slaže ima pravo podnijeti žalbu Organskoj kontroli. Žalba treba biti podnesena 14 dana od dana prijema certifikacione odluke ili unutar roka koji je odlukom definiran. Ukoliko operator ne podnese žalbu u određenom roku, odluka o odbijanju, suspenziji ili povlačenju njegovog certifikata tada se smatra konačnom i stupa na snagu.

Žalba se podnosi Organskoj kontroli i mora biti potpisana. Sljedeće informacije potrebno je navesti u žalbi:

- Jasna izjava da je predmet - pismo žalba;
- Navesti odluku na koju se žalba odnosi (kopiju priložiti);
- Navesti razloge zbog kojih operator vjeruje da odluka nije ispravna;
- Ime, adresa, broj telefona, broj faksa i e-mail adresa;
- Kontakt osoba za žalbu.

OK će nakon što zaprimi žalbu, istu proučiti zajedno sa svom dokumentacijom koja je podnesena. Ukoliko Odbor za žalbe prihvati žalbu kao osnovanu operator će biti dodijeljen certifikat. Ukoliko Odbor za žalbe istu odbije, operator će biti obavješten da je započeo proces formalne procedure suspenzije ili povlačenja certifikata.

TRANSAKCIJE

Transakcijski certifikat OK izdaje kod prometa (prodaje) certificiranih organskih roba. Za svaku partiju prodatih organskih certificiranih proizvoda, OK na zahtjev operatora izdaje ovjeren transakcijski certifikat potpisan od strane nadležne osobe iz Organske kontrole. Ovaj dokument ukazuje na potrebne podatke o proizvodu, količini, vrsti i kupcu organskih roba. Da bi dobio transakcijski certifikat, operator mora navesti sve potrebne informacije.